

Els estudiants de Medicina han protagonitzat una de les rebel·lions universitàries millor organitzades d'aquesta dècada. Dues manifestacions, a Madrid, han sofert càrregues de la policia, els dies 13 i el 23 de desembre.

Què li passa, doctor?

D'ençà l'1 de gener del 1995, l'exercici de la medicina general pública als estats de la Unió Europea passa inflexiblement per una formació de dos anys després de la Llicenciatura. Però, el Ministeri d'Educació no pot garantir aquesta clàusula.

Brussel·les, la mare de tots els conflictes europeus, qüestiona en aquest nou any la llicenciatura mèdica de l'estat espanyol, i ho fa amb una directiva comunitària que el 1986 era aprovada per la Unió Europea davant el repte d'adequar la competència dels metges que hauran d'exercir el primer nivell d'atenció sanitària; una condició urgent, més encara quan el mercat de treball ha obert les portes i la mobilitat del capital humà ha esdevingut ja un fet. No obstant això, és justament ara que prop de 30.000 estudiants veuen enfosquir-se, més que mai, els seus horitzons professionals: seran admesos als hospitals europeus, fins i tot els privats, comptant sols amb la seua llicenciatura espanyola? Molt temen que no, i la seua malfiança arriba al punt d'haver somogut el panorama estudiantil amb una de les rebel·lions universitàries més massives i millor organitzades durant aquesta dècada. "Ens consta per filtracions de diputats afins a les nostres reivindicacions —assegura a EL TEMPS Ester Casanova, portaveu de la Comissió d'Estudiants de Medicina del País Valencià— que el Ministeri està com una olla de pressió. Érem els estudiants més tranquils, però en aquest assumpte no baixarem la guàrdia".

De res no han valgut les paraules del subsecretari general de Sanitat, José Luis Temes: "el 1993 contestàvem a la Unió Europea que enteníem que complíem aquella directiva perquè hi ha la formació de metges generals a través de l'especialitat de Medicina de Família i Comunitària [de l'any 1978, sota govern de la UCD]". Ni les de la mateixa ministra, Angeles Amador, d'un realisme cru: "la qüestió és que el sistema sanitari espanyol no té la capacitat d'absorbir tots els llicenciats". Perquè si la directiva comunitària, que contenia la prescripció d'afegir una formació mínima de dos anys una vegada finalitzada la carrera, havia aparegut un 16 d'abril de fa vuit anys, quan el Boletín Oficial del Estado ho va recollir eren al 1990 i la generació actual de Medicina estava ja matriculada. El missatge emès des de les universitats de tot l'estat espanyol convergeix a denunciar la manca de previsió del Ministeri, la deixadesa amb què han contemplat com s'esdevenia la catàstrofe enmig de la qual busquen una sortida els 17.000 llicenciats de mitjana que, cada any, intenten aconseguir una plaça en l'especialitat de Medicina Familiar i Comunitària; tot i comptant que aproven l'examen del MIR (Metges Interns Residents). Però, els percentatges d'aquest garbell fan els malsons dels futurs metges de

capçalera, amb una xifra de superats que a penes arriba als 3.500 examinats; quin remei podria fer servir la resta de milers de llicenciats? El lema de les macromanifestacions que han voltat Madrid és, de fet, ben explícit: “6=0”, sis cursos que, mentre l'administració no garanteix per tothom els dos anys de formació que exigeix la Unió, són paper mullat davant del MIR. “El cas és que no podem afrontar, de colp, la formació postgrau que demana la Unió, que ací hauria de ser per a quasi 20.000 llicenciats anualment”, manifesta la ministra Amador. I per aquesta raó l'administració ha preferit imposar el MIR. En resposta a qüestions plantejades per aquest setmanari, el Conseller de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, Xavier Trias, analitza el conflicte: “Hi ha hagut una manca de previsió, però no pas de fa vuit anys sinó que es remunta als anys 70 i començaments dels 80, quan el nombre d'estudiants va ser molt més elevat del necessari. Aquest fet seria atribuïble al Ministeri d'Educació”. El titular d'aquest ministeri, Gustavo Suárez Pertierra, de moment, guarda un silenci d'allò més ferm.

Els bojos del bisturí. El 7 de novembre del 1994, el Govern central féu pública la primera resposta a les anomenades *guerres de les bates blanques*. El Ministeri de Sanitat i el d'Educació van oferir una proposta conjunta: com que l'administració no es podia fer càrrec de la formació postgrau necessària, passaria els llicenciats per la rella del MIR, que ampliarien concedint 500 places més de les existents aquell any. L'esforç estava fins i tot avalat econòmicament, amb una suma pròxima als 5.500 milions de pessetes, i “el compromís de convocar aquest mateix nombre de places durant tres anys, en què podrien passar pel sistema del MIR el 80% dels llicenciats”, havia confirmat en conferència de premsa el subsecretari José Luis Temes. I, també aquell mateix dia, els representants universitaris tornaren a les seues facultats amb la promesa de fer canviar de parer l'administració fóra com fóra. Pels volts de desembre, setmanes després, el conflicte es trobava ja en l'ull de l'huracà de les bates blanques: però els resultats han estat una desena llarga de ferits, entre la primera càrrega de la policia, del dia 13 i la següent que fou el dia 23. La tensió, arribats a aquest punt, afectava seriosament el Ministeri, però no solament això. Davant l'atzucac, els alumnes es desesperen en un tornar a començar quan creien que ja s'acabava.

La darrera de les grans mobilitzacions amb què els estudiants de Medicina acomiadaren el 1994 va col·lapsar el centre de Madrid durant cinc hores. Al carrer hi havia prop de 6.000 manifestants; al despatx del Ministeri de Sanitat, dues hores de discussió i un pla d'actuació que afectarà 56.000 persones: perquè als 30.000

alumnes més vivament afectats cal afegir els 16.000 llicenciats que conformen l'anomenada *bossa històrica* sorgida l'any 1981, quan aplegaren a eixir de les facultats uns 20.000 llicenciats a causa del creixement de les places, l'any 77, en més d'un 400%. Aquests 16.000 llicenciats que, cal ressenyar, no han pogut accedir encara a la prova del MIR, i encara, uns 10.000 llicenciats més amb una ocupació precària i sense especialitzar. Són les dades oficials del Ministeri de Sanitat.

La proposta que el Govern espanyol ha deixat sobre la taula de negociacions per 1995 ve recolzada sobre tres eixos fonamentalment, alguns d'ells, però, ja coneguts, com l'ampliació de les places del MIR de 4.200 a 5.000 en xifres concretes, i d'aquestes 2.000 adreçades a l'especialitat de metges de família. Com a resolucions més arriscades hi ha, d'una banda, el compromís institucional de netejar l'examen d'accés al MIR d'aquells especialistes que ja l'hagen aprovat en una altra ocasió i que busquen només gaudir d'un altre període de formació remunerada, mesura amb què el Ministeri preveu recuperar 432 places per enguany; i d'altra, eixamplar el decret del 1989, que concedeix el títol de metge de família a qui acredite haver treballat com a metge generalista durant un mínim de cinc anys en el sistema sanitari públic, tot i que hauran de passar un curs d'"anivellament" de sis mesos. Quina ha estat la reacció dels universitaris? “Volem revisar les dades i les conclusions del document, no volem que se'ns rifen, i encara caldrà discutir l'assumpte entre les assemblees de cada facultat”, diu Amaia Calbet, membre de l'executiva del Consell Estatal d'Estudiants de Medicina.

Els estudiants, tornaran a lluitar? Tornaran, de segur, a negociar i qui sap si a vèncer un pas més en un estira-i-arrotonsa en el qual ens va la salut una mica a tots plegats. **Victorià Jiménez**

La ministra espanyola de Sanitat, Ángeles Amador. A primers de desembre, quan el conflicte es trobava ja en l'ull de l'huracà, Amador començava a indicar que el Ministeri d'Educació havia estat avisat del perill de la massificació a les facultats de Medicina. El ministre Pertierra, però, ha callat fins l'últim moment.